

JAZZFLITS

DE JAZZNIEUWSBRIEF

25 maart 2007
5de jaargang, nummer 6

NIEUWSSELECTIE

JAZZFLITS GENOMINEERD VOOR EERSTE BUMA CULTUUR JAZZ MEDIA AWARD

In de persoon van oprichter Hans van Eeden is Jazz-Flits genomineerd voor de eerste Jazz Media Award. De andere genomineerden zijn Amanda Kuyper (jazz-journaliste), Hans Speekenbrink (jazzfotograaf), Willem van Manen (programmameister jazz van de ConcertZender) en Bert Huisjes (hoofdredacteur Jazzism). De winnaar van de Award wordt 11 mei bekendgemaakt tijdens de eerste Dag van de Nederlandse Jazz in Amersfoort.

De Jazz Media Award is een initiatief van Buma Cultuur. De prijs gaat naar een persoon of instantie die een rol heeft gespeeld in het bekendmaken van Nederlandse jazzmuziek onder een breder publiek en die een voorbeeldfunctie vervult voor vakgenoten en andere media. JazzFlits is volgens de jury 'een van de meest gezaghebbende online platforms voor jazzmuziek' en Van Eeden 'een jazzpionier op internet'. In de jury zitten dit jaar Cees Schrama (juryvoorzitter), Dick de Graaf (saxofonist/componist), Folkert Oosting (jazzmarkeeteer) en Pieter van Adrichem (manager communicatie van Buma Cultuur). De winnaar van de Jazz Media Award 2007 krijgt een onderscheiding en een bedrag van 2.000 euro.

RADIOPROGRAMMA JAAP LÜDEKE VAN WEKELIJKS NAAR TWEE KEER PER MAAND

Op eigen verzoek gaat Jaap Lüdeke met zijn radioprogramma 'Lüdeke Straightahead' bij de ConcertZender over van eenmaal per week naar twee keer per maand. Vanaf zaterdag 7 april is hij te horen op de eerste en derde zaterdag van de maand.

Om de elektrisch/akoestische trend meer recht te doen, gaat het programma voortaan als 'Lüdeke Straightahead?' (met een '?') door het leven. De weken twee en vier zijn voortaan in handen van Jan Verwey. De mondharmonicaspeler heeft zijn programma 'Holland Jazz' gedoopt en richt zich hoofdzakelijk op Nederlandse producties. Met ingang van april beginnen beide programma's zaterdags om 16.00 uur.

JAZZFLITS nummer 7 staat 9 april op www.jazzflits.nl

IN DIT NUMMER

Nieuws	pg 1
Boekbespreking	pg 6
- Rhythm is our Business (Lex Lammen)	
Platenrecensies	pg 7
- Rembrandt Frerichs, Sean Bergin, New Generation BB, Jeroen de Rijk, Erik van der Luijt, Jef Neve, I Compani, Art Taylor, Charlie Parker, Frode Haltlin, Karl Seglem, Richard Galliano, Adam Rogers, Tubby Hayes, Kreepa Owen Howard, Louis Sclavis, Alessandra Patrucco e.a.	
Concertverslagen	pg 14
- Branford Marsalis Quartet (Amsterdam en Rotterdam), Bassdrumbone en Marc Ribot's Ceramic Dog.	
En verder	
- Lüdeke Straightahead?	pg 5
- Rotterdamse concerttips (Peter J. Korten)	pg 13
- Jazzradio Top 10	pg 16

ERASMUS JAZZ PRIJS 2007 VOOR PIANIST THIERRY CASTEL

Pianist Thierry Castel heeft zondag 18 maart de Erasmus Jazz Prijs 2007 gewonnen. In de finale te Rotterdam versloeg hij saxofonist Iman Spaargaren. De Erasmus Jazz Prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan de beste jazzstudent van het Rotterdams Conservatorium.

De juryleden Bert Jansma (oud-recensent), Hans de Lange (programmeur), Stefan Lievestro (bassist) en Henk Meutgeert (pianist /bigbandleider) roemden het 'liefdevolle spel' van de winnaar en zijn 'knappe' eigen compositie: "een echt aanstormend jazztalent".

De Erasmus Jazz Prijs beleefde deze keer zijn twaalfde editie. Eerdere winnaars waren onder anderen trompettist Jan van Duikeren, zangeres Xandra Verkroost, trompettist Nico Scheepers, saxofonist Bart Wirtz, drummer Ruben van Rompaey en trombonist Louk Boudesteijn. Vorig jaar zegevierde basgitarist Rik Kraak. Vanaf volgend jaar wordt de strijd om de prijs gestreden tijdens het evenement 'North Sea Round Town', dat zich in de twee weken voorafgaand aan het North Sea Jazz Festival in Rotterdam afspeelt.

EXPOSITIE

VISIONS OF MILES IN LUIK TE ZIEN

In het Luikse Maison du Jazz is tot 18 april de tentoonstelling 'Visions: Budin plays Miles' te zien. Hierin exposeert Yves Budin originele tekeningen uit zijn boek 'Visions of Miles'. (www.sundancejazz.be)

PLATEN

KLASSIEK ZANGER THOMAS QUASTHOFF MAAKT JAZZPLAAT

De klassieke bariton Thomas Quasthoff heeft met trompettist/producent Til Brönner een jazz-cd voor Deutsche Grammophon gemaakt. Voor 'The Jazz Album; Watch what Happens' heeft Quasthoff geput uit het American Songbook en het werk van Stevie Wonder. De zanger gaat ook met dit repertoire op tournee.

Ooit heeft Quasthoff voor de keuze jazz of klassiek gestaan, zo vertelde hij Welt Online in februari. Het werd klassiek: "Wenn man dann aber in den fünften Jazzclub fährt und da sitzen nur drei unterernährte Hansel im Publikum rum, die sich so gerade noch den Eintritt leisten konnten, dann ist das auf Dauer nicht unbedingt reizvoll." Het grote verschil tussen jazz en klassiek zit in het vibrato, zo meent hij, "und dass man über die Eins oft rüberzieht, also das metrisch nicht ganz so genau macht. Man geht sehr viel freier mit den Phrasen um. Gerade bei Balladen spielt das eine große Rolle. Das hat man entweder, oder man hat es nicht." Tot zijn favorieten rekent Quasthoff Miles Davis, Cannonball Adderley, Sonny Rollins, Thelonious Monk, maar ook John Coltrane, Ornette Coleman, Don Cherry, Alexander von Schlippenbach en Evan Parker. En van de zangers: Frank Sinatra, Eddie Jefferson en Mel Tormé.

PODIA

ZUID-HOLLANDSE BIG BAND BATTLE KRIJGT VERVOLG

Dit jaar vindt voor de tweede maal een Big Band Battle om de titel 'meest swingende bigband van Zuid Holland' plaats. Het evenement vindt 23 juni plaats en voltrekt zich op podia in Papendrecht, Zwijndrecht en Dordrecht.

De drie podia worden geplaatst aan de waterkant. Een waterbus legt de onderlinge verbinding. De battle staat open voor vijftien bigbands, die op basis van geluidsmateriaal worden geselecteerd. De beste vijf uit deze selectie mogen op het podium in Papendrecht om de hoogste eer gaan strijden. Die bestaat uit een wisseltrofee, een masterclass onder leiding van Henk Meutgeert, bandleider van het Jazzorchester of the Concertgebouw en een optreden tijdens de Wereld Jazz Dagen op het Grotekerksplein te Dordrecht op 31 augustus 2007. De overige bigbands spelen op de podia in Zwijndrecht en Dordrecht en komen in aanmerking voor een publieksprijs.

(www.stichtingtobe.nl)

NIEUWSFLITSEN

Jazz-Link - Jazz International Rotterdam en het podium WaterFront gaan gezamenlijk jazz/pop cross-over avonden programmeren. Met de reeks Jazz-Link at WaterFront wordt geprobeerd een jong publiek te confronteren met jazz, ze te interesseren voor jazz en bloot te leggen hoe die hoofdrichting de hedendaagse popmuziek beïnvloed heeft en nog steeds beïnvloedt. Jazz International Rotterdam verzorgt reeds een brede jazzprogrammering op de Rotterdamse podia Lantaren/Venster, De Evenaar en De Doelen.

Ronnie Scott's Jazz Awards - Lezers van het Britse blad Jazzwise mogen hun stem uitbrengen voor twee categorieën van de Ronnie Scott's Jazz Awards: beste nieuwkomer nationaal en internationaal. De prijzen worden 7 mei in de Londense jazzclub uitgereikt, evenals nog enkele tientallen andere in categorieën als 'Singer of the Year', 'Album of the Year' en 'Greatest Living Jazz Musician'. Zanger Tony Bennett krijgt de Lifetime Achievement Award.

Arrow Jazz FM - Uitgeversconcern PCM heeft de zenders Arrow Jazz FM en Arrow Classic Rock voor 1 euro aan Ad Ossendrijver verkocht. Ossendrijver startte de zenders inder tijd met Willem van Kooten. PCM was pas een jaar eigenaar van beide zenders en betaalde 1 miljoen euro voor het bezit. Volgens de Volkskrant van 10 maart heeft PCM vorig jaar 1,5 miljoen euro verlies op de beide stations geleden.

Jazz en poëzie - De Duitse acteur Karl Michael Vogler blaast de combinatie jazz en poëzie nieuw leven in met een programma waarin hij gedichten voordraagt bij live-jazz van de Engelbert Wrobel's Hot Jazz 3. In 'Jazz-Time mit alten Moritaten und Bänkelliedern' brengt hij teksten van onder anderen Theodor Fontane, Kurt Tucholsky en Erich Kästner. Vogler en de Hot Jazz 3 brachten al eerder een programma van tekst en muziek en borduren nu voort op het succes daarvan. Jazz en poëzie zijn geen nieuwe combinatie. In Duitsland was het destijds Joachim-Ernst Berendt die als hoofd van de jazzredactie van publieke omroep SWF een serie 'Jazz und Lyrik' op de radio bracht: "Noch während ich ein Gedicht las, war mir sofort klar, was für eine Musik dazu passt."

Joe Zawinul - Toetsenist Joe Zawinul (75) heeft de tweede Jazzahead! Skoda Award ontvangen. Aan deze prijs is een geldbedrag van 15.000 euro verbonden. De Award wordt gegeven aan personen die een belangrijke bijdrage aan de jazz hebben geleverd. Zawinul kreeg zijn prijs medio maart uitgereikt tijdens de beurs Jazzahead! te Bremen. De eerste Jazzahead!-Skoda-Award was vorig jaar voor Manfred Eicher, oprichter van ECM.

Nieuwe seizoen JALC - Romantiek, Latin, Gospel en festivals zijn de kernpunten van het Jazz At Lincoln Center seizoen 2007-2008. Bij het Gil Evans festival leidt Branford Marsalis een speciaal combo en broer Wynton het Jazz At Lincoln Center Orchestra. Wynton schrijft muziek voor het 'Gospel Jazz Festival'. Frank Foster componeert werk voor een 'love story'-concert.

(www.jalc.org)

PODIA VERVOLG GRONINGS FESTIVAL MIDNIGHT EXPRESS IS BLIJVERTJE OP JAZZKALENDER

Met de derde editie van 31 maart tot 30 april kan het Groningse jazz- en funkfestival Midnight Express voortaan als een vaste waarde op de jazzkalender worden beschouwd. Wat in 2001 begon als een studentenfestival, is nu een evenement voor meerdere doelgroepen.

Midnight Express wil geen festival zijn met 'stoffige jazz voor grijze koppen', maar een 'frisse blik op de hedendaagse jazzcultuur' bieden. Het festival hanteert een 'instapformule' om de belangstelling voor jazz aan te wakkeren. Dat bleek na de eerste editie goed gelukt, zo vertelde voorzitter Bertram Dingshoff van de Stichting Jazz in Groningen vorig jaar februari in het Dagblad van het Noorden: "Onderzoek heeft uitgewezen dat de bezoekersaantallen zelfs maanden na het festival fors zijn toegenomen en dat het jazzpubliek verjongd is." Dit jaar moeten optredens van onder meer Room Eleven, Michiel Braams Nopera, Electric Barbarian, Liestro 6, Kenny Garrett en Joris Roelofs enthousiasmerend werken.

Het festival opent 31 maart met een 'kick-off'-party in het pand van de Usva. Daar wordt een gevarieerd programma aangeboden van muziek (Francien van Tuinen, P.U.R.E.), film, workshops en clinics. Ook wordt die avond een expositie geopend met werk van fotograaf Guus Quaedvlieg en schilder Tjarko ten Have, die nog de gehele maand april in het Usva-pand is te bezichtigen.

(<http://usva.nl/midnightexpress/>)

VIJFTIGJARIG PODIUM PORGY EN BESS MAAKT JUBILEUMMAGAZINE

Ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van Porgy en Bess is een jubileummagazine verschenen. Artiesten, gebruikers, vrijwilligers en bestuursleden doen daarin hun verhaal over dit Terneuzense cultureel centrum. Porgy en Bess is ook een vooraanstaand jazzpodium.

Jazzliefhebber Frank Koulen opende 20 april 1957 Porgy en Bess als lunchroom. Al na enkele dagen werd er bier verkocht en in rap tempo transformeerde de gelegenheid tot een café waar regelmatig muziek te horen was. In de loop van de jaren slaagde Koulen er in vele groten uit de jazzwereld in Porgy en Bess te laten optreden, onder wie Chet Baker, Toots Thielemans en Art Blakey and the Jazzmessengers. Ook groeide in zijn tijd het Schelde Jazz Festival tot een festival van naam uit. Na het overlijden van Koulen in 1985 heeft Porgy en Bess zich ontwikkeld tot een cultureel centrum. De programmering is veelzijdig en wordt gemaakt door gespecialiseerde organisaties.

Het jubileumfeest strekt zich uit over de maand april. Op het programma staan onder anderen: Roy Hargrove, het Jazz Orchestra of the Concertgebouw, Freek de Jonge, Kenny Werner, John Engels, Lillian Boutté, Rik Mol, Arno Krijger en de South Jazz Band. Kenny Werner en Lillian Boutté geven ook een masterclass aan leerlingen van het Zeeuws muziekonderwijs. Het jubileummagazine is verkrijgbaar bij Porgy en Bess en kost 7,50 euro.

(www.porgyenbess.nl)

PRIJZEN

Greetje Kauffeld (foto: Leo Veger)

MEER JAZZ PRIJS VOOR GREETJE KAUFFELD

Zangeres Greetje Kauffeld krijgt op 13 mei tijdens het dertiende Meer Jazz Festival te Hoofddorp de Meer Jazz Prijs. De Meer Jazz Prijs valt haar ten deel omdat zij in de jazz 'haar sporen royaal heeft verdiend'. Voorafgaand aan de uitreiking treedt Kauffeld op.

Tijdens het Meer Jazz Festival zullen ruim zestig bands optreden. Enkele namen: Bob Mintzer, Candy Dulfer, het Ultimate Jazz Quartet van Jacco Griekspoor en Peter Beets, The New Generation Big Band, de Rumbatá Big Band, The Young Sinatras, het Boney Fields & Bones Project, het Trio Cees Slinger, het Duo Bert van den Brink/Jesse van Ruller en Carlo d'Wijs Extension. Vast onderdeel van het festival is het Nationaal Big Band Concours. Het Meer Jazz Festival vindt van 11 tot en met 13 mei te Hoofddorp plaats en is als te doen gebruikelijk gratis toegankelijk.

(www.meerjazz.nl)

OVERIG

HEDEENDAAGSE JAZZ HEEFT MARGINALE POSITIE IN DUITSLAND

De hedendaagse jazz heeft in Duitsland een marginale positie. Het belang van deze muziek wordt niet voldoende onderkend. Dat is de conclusie van het document 'Zur Situation des Jazz und der aktuellen improvisierten Musik in Deutschland', dat 1 maart door de Bundeskonferenz Jazz (BK Jazz) aan de Duitse Bundes tag werd aangeboden.

Negatief in het huidige klimaat zijn volgens het BK Jazz - een informeel samenwerkingsverband van de jazzwereld - de beperkte speelmogelijkheden en de lage export van Duitse jazz en geïmproviseerde muziek. Positief zijn het niveau van de muziekopleidingen en de inspanningen van de publieke omroep. Het verbeteren van de speelmogelijkheden heeft voor de BK Jazz de hoogste prioriteit en daarom pleit men bij de politiek voor een goede podiumregeling. Ter stimulering van de export moet de tweejaarlijkse German Jazz Meeting alle ondersteuning krijgen. Tijdens dit evenement worden Duitse groepen door middel van korte concerten aan de buitenlandse pers en buitenlandse programmeurs voorgesteld. De vertegenwoordigers van de Bundestag gaven te kennen sympathiek tegenover de Duitse jazz te staan en zegden toe deze hoger op de cultuuragenda te zetten dan tot nu toe gebruikelijk was.

OVERIG VERVOLG

ZWITSERS BEDRIJF KOMT MET SPECIAAL DIZZY GILLESPIE-HORLOGE

Het Zwitsers bedrijf Oris heeft een speciaal Dizzy Gillespie-horloge op de markt gebracht. Het klokje heeft een oplage van 1917 stuks, waarmee wordt gerefereerd aan het geboortjaar van de trompettist.

Het mechanische horloge is een eerbetoon aan 'one of jazz's greatest innovators' en gebaseerd op een model uit 1970. Op de achterkant is een portret van Gillespie gegraveerd en staat het individuele nummer van het horloge. Eerder bracht Oris al speciale horloges uit ter nagedachtenis aan Charlie Parker, Miles Davis, Duke Ellington, Frank Sinatra en Lionel Hampton, en ter ere van Quincy Jones, McCoy Tyner en John McLaughlin. De horloges verschijnen in een beperkte oplage, uiteenlopend van enkele tientallen tot enkele honderden.

DUITSE JAZZMUSICI MOETEN ALLES AANPAKKEN OM TE OVERLEVEN

Duitse jazzmusici moeten werk zien te vinden in een overvolle markt en zijn daarom gedwongen om alle mogelijke muzikale klussen aan te nemen; van bruiloftsparty's tot bedrijfsfeesten. Deze 'Dienstleistungsmucken' betalen vaak redelijk, maar zijn artistiek gesproken frustrerend, zo constateert journalist Rainer Schulze 1 maart in een artikel in de Frankfurter Allgemeine.

Jaarlijks studeren bij zestien muziekacademies zo'n honderdvijftig jazzmusici af, terwijl er maar ongeveer zestig vaste betrekkingen in de Duitse jazz bestaan. Die worden geboden door de bigbands van de omroepen WDR, NDR en HR. Nog nooit waren die musici zo goed opgeleid als tegenwoordig. De meeste nieuwkomers zullen echter nooit hun brood met jazz alleen kunnen verdienen. Volgens het Jazz-Institut Darmstadt zijn er ongeveer drieduizend jazzmusici in Duitsland; de Union Deutscher Jazzmusiker houdt het op tienduizend. Het aanbod is zoveel groter dan de vraag dat musici in Berlijn na een concert soms met maar dertig euro naar huis gaan. Zelfs een succesvolle muzikant als drummer Volker Schmidt, die met zijn band Re:Jazz zestigduizend exemplaren van hun nieuwste plaat verkocht, zegt na een concert van deze formatie maar tweehonderd euro te hebben verdiend: "voor een bruiloft krijg ik het dubbele".

"Es ist heute furchtbar schwierig, eine Band zusammenzuhalten", zo stelt drummer Janusz Stefanski die in de jaren zestig met het Tomasz Stanko Quartet in Duitsland regelmatig voor drieduizend mensen speelde. "Die Musiker haben verschiedene Einnahmequellen, unterrichten, spielen in zahlreichen Bands und konzentrieren sich nicht mehr auf ein großes Projekt. Wir sind Callboys geworden. Man bekommt einen Anruf, springt ein, hat keine Zeit zu proben und tritt mit Jazz-Standards auf. Heute spiele ich Konzerte, die sind unter meinem Niveau." Als docent van de Mainzer Universität begrijpt Stefanski maar al te goed dat zijn muziekstudenten na hun eindexamen de schrik om het hart slaat als ze de kost moeten gaan verdienen. Maar dat vindt hij wel goed: "Das ist Blues."

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

NIEUWSFLITSEN

Utrechts Jazz Orkest – Vanwege het veertigjarig jubileum geeft het Utrechts Jazz Orkest (UJO) op 31 maart een feestelijk concert in het Jacobitheater te Utrecht. Speciale gasten zijn Denise Jannah en oud-orkestlid Gijs Hendriks. De muzikale leiding is in handen van de Amerikaanse dirigent Kurt Weiss. Tijdens het concert gaat een stuk van arrangeur/componist en ook oud-orkestlid Erik van der Wurff in première. De UJO heeft zeventien leden en is een mix van geroutineerde amateurs en professionele musici.
(www.utrechtsjazzorkest.nl)

(Jazzinvaders (foto: pr))

Jazzinvaders – 'Up & Out', het debuutalbum van The Jazzinvaders, is alweer aan zijn derde persing toe. Van het album zijn wereldwijd meer dan tienduizend exemplaren over de toonbank gegaan, waarvan ruim zesduizend in Japan. De Jazzinvaders zijn Rolf Delfos, Tom Beek (sax), Jan van Duijkeren (tp), Marius Beets (b) en Erwin Hoorweg (p).

John Zorn – Componist/saxofonist John Zorn krijgt 26 april de William Schuman Award 2007 van de Columbia University. Deze onderscheiding is een oeuvreprijs voor een Amerikaanse componist wiens werk regelmatig uitgevoerd en als blijvend beschouwd wordt. John Zorn krijgt een bedrag van vijftigduizend dollar, dat hij naar eigen inzicht mag besteden. De componist heeft sinds 1995 een eigen platenlabel, Tzadik, waarop experimentele en avant-garde muziek wordt uitgebracht en is sinds 1994 leider van de formatie Masada. Medio maart speelde hij met deze groep (Greg Cohen (b), Joey Baron (dr) en Dave Douglas (tp)) in de serie 'Innovations in Jazz' van het New Yorkse Jazz at Lincoln Center. Het was zijn debuut daar. "Let's hope this is the beginning of a trend of enlightened programming here," zegt Zorn over deze gebeurtenis in de New York Times van 13 maart. Volgens de recensent van die krant viel Zorn in de smaak: "Nobody got up and left. The older subscriber types around me weren't put off by the aggression in the music. They liked it."

ICP-orkest – Het ICP-orkest toert van 24 maart tot 12 april door de VS. Het orkest doet onder meer New York, Philadelphia, Baltimore, Chicago en Washington D.C. aan. Mee op tournee zijn onder anderen Misha Mengelberg, Ab Baars, Michael Moore, Wolter Wierbos, Ernst Glerum en Han Bennink.

Ella Fitzgerald – Verve Records brengt 5 juni een eerbetoon uit aan zangeres Ella Fitzgerald. Op de cd staan twaalf songs in uitvoeringen van onder anderen Natalie Cole, Diana Krall, Lizz Wright, Dianne Reeves en Michael Bubl . 'We All Love Ella' wordt geproduceerd door Phil Ramone.

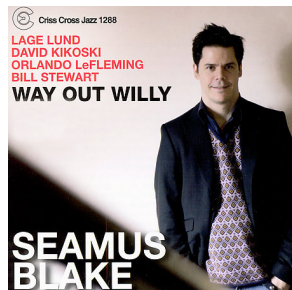
STRAIGHTAHEAD?

Door Jaap Lüdeke

TENORIST SEAMUS BLAKE OP WEG NAAR DE TOP

Zo langzamerhand begint zich bij de tenorsaxofonisten een nieuwe kopgroep te vormen. Van de levenden uit vroeger tijden zijn natuurlijk Sonny Rollins en James Moody nog actief, maar laten we de jongere garde eens in willekeurige volgorde op een rijtje zetten. Gaan we: Chris Potter, Joe Lovano, Branford Marsalis, Joshua Redman en James Carter. Zij hebben tot nog toe blijk gegeven van originele opvattingen en mogen zich verheugen in belangstelling van de internationale jazzpers en festivalorganisatoren.

De eerste achtervolger van die gezaghebbende kopgroep – het gaat slechts om seconden – is tenorsaxofonist Seamus Blake. Hij is in Londen geboren (1970), groeide op in Canada en woont sinds 1992 in New York City. Voorafgaand aan zijn verhuizing naar New York studeerde hij tussen 1988 en 1992

aan het Berklee College of Music te Boston. In New York was zijn naam onder jazzmuzici al snel bekend. Hij maakte prompt een cd met drummer Victor Lewis, ging op tournee met John Scofield en werd gevraagd voor de luisterrijke Mingus Big Band. Talloze gigs volgden. In 1999 maakte hij zijn eerste opname voor Criss Cross Jazz van Gerry Teekens.

Echt raak was het in 2002 met het winnen van de eerste prijs in de prestigieuze Thelonious Monk Competitie. De jury en de collega's knikten instemmend, het publiek had geen boodschap aan die onderscheiding. Blake is niet eenkennig. Naast zijn akoestische groep is er een rockband waarin hij ook gitaar speelt en zingt. Dat doet hij niet op zijn nieuwe Criss Cross cd 'Way Out Willy' met onder anderen de Noorse gitarist Lage Lund. Hij won in 2005 die Monk-prijs. En wat het uitzonderlijke talent van tenorist Seamus Blake betreft: het hoeft niet per se op de fiets, maar hij hoort zich binnenkort - geholpen door de media - wel te melden in die kopgroep. 'Way Out Willy' is daarom in april de Straightahead?-cd-van-de-maand.

PIANIST RUSS FREEMAN EN 'THE WIND'

Vroeger werd wel aangenomen dat alle musicerende Amerikaanse westcoasters rijk waren. Het zonnige klimaat zou gelijke tred houden met een rooskleurige financiële stand van zaken. Aanvankelijk waren het alleen de blanke musici die in veel gevallen winstgevende baantjes hadden in de studio's. Niet allen. Pianist Russ Freeman had sowieso werk met onder anderen Chet Baker, voor wie hij ook de financiën deed. Een vetpot was het nooit. In de jaren vijftig had Freeman een lyrisch stuk geschreven, 'The Wind', en het opgedragen aan Baker. Zie 'Chet Baker & Strings' (Columbia). Stan Getz, de lyriek zelve, zag het ook wel zitten en zette het op de Verve-plaat 'Bossas and Ballads'. Verder gebeurde er weinig met Freemans fraaie ballade. Tot in 1991 popzangeres Mariah Carey er, na Jerry Gladstone, een eigen tekst op verzor. Het verscheen zonder slag of stoot op de hitlijsten. Ergo, van de niet geringe opbrengsten kochten de

Freemans een rustiek pand in Las Vegas. De almaar dreigende aardbevingen in Californië waren de reden van het vertrek. Plotseling – voor mij – is er nu een dubbel-cd verschenen van het Chet Baker kwartet met Freeman, waarop ook 'The Wind' staat. Titel van de dubbelaar is 'On The Road, Live in L.A. and Boston (1954)', op Giant Steps Records. Luttele seconden afluisteren op internet maakten me nog nieuwsgieriger naar wat genoemd wordt, de eerste opname van Bakers kwartet. De meest recente versie van Russ Freemans 'vergeten' stuk 'The Wind' is aanwezig op de nieuwe ECM-cd van trompettist Enrico Rava, titel 'The Words and the Days'. Russ Freeman (1926–2002) wilde zijn laatste jaren niet meer spelen. Dat hoefde vermoedelijk ook niet meer, met dank aan Mariah Carey.

ROBIN EUBANKS DVD/CD PROJECT

Trombonist Robin Eubanks, bekend van Dave Hollands groepen, heeft een bijzonder project op touw gezet. De laatste vijftien jaar was hij al in de weer met elektronica. Onlangs zijn de mogelijkheden op dat gebied danig toegenomen. Zijn Trio EB3 is geformeerd louter en alleen om via de moderne technologie de klankmogelijkheden van zijn trombone te verbreiden. Het trio bestaat verder uit Orrin Evans (keyboards) en Kenwood Dennard. Hij drumt en bedient zich, net als de anderen, van de zogenoemde Keyboard Bass. Voor het beoogde eindresultaat zocht en vond Eubanks medewerkers die thuis zijn in de jazz, funk, vreemde maatsoorten en rock. Het idee om van een en ander ook een dvd te maken ontstond toen vrienden erop wezen dat de instrumentatie uitermate geschikt was voor een visuele presentatie, die zodoende de uitzonderlijke interactie binnen het trio nog aanzienlijk verduidelijkte. Bij het aanschouwen van de dvd 'EB3 Live Vol. 1' bleek dat geen overbodige luxe te zijn.

Robin Eubanks (25-10-1955) slaagde destijds cum laude aan de University of Arts in zijn geboorteplaats Philadelphia, trok vervolgens naar New York City en speelde in de formaties van onder anderen Art Blakey, Elvin Jones, Sun Ra en de Rolling Stones. Eubanks is ook een van de oprichters van het vroegere M-Base Collective. Voor meer info over zijn hippe EB3-project verwijst ik naar www.robineubanks.com. Ondertussen is hij dezer dagen weer op tournee aan de Amerikaanse Westkust met het akoestische kwintet van Dave Holland.

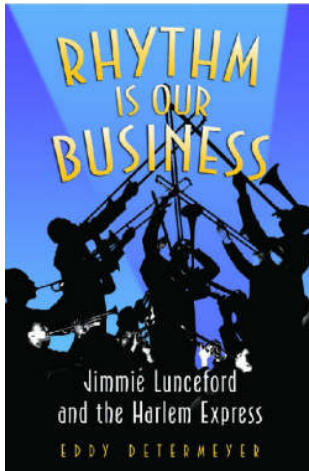
MOODY IS JARIG

In JazzFlits nr. 5 schreef correspondent Paul Blair al over de viering van James Moody's 82ste verjaardag op 26 maart in B.B. Kings Blues Club & Grill in New York City. Daarin werden we ook attent gemaakt op The James Moody Scholarship Endowment Fund. De 'Donation Categories' variëren van 15.000 dollar (and up)! voor de Angels, tot 25 dollar voor de gewone fans. Info: jamesmoody.com. Voor wie zich geroepen voelt. Het goede doel is de financiering van de opleiding van talentvolle jazzmusici. Dat Moody onlangs de Rolls-Royce van wijlen Benny Carter heeft overgenomen staat geheel los van een en ander.

Jaap Lüdeke is jazzjournalist en presentator/samensteller van het radioprogramma 'Lüdeke Straightahead?' (iedere 1ste en 3de zaterdag van de maand om 16.00 uur op de ConcertZender/Radio 6 en de klok rond op de pc via 'uitzending gemist' van www.concertzender.nl).

JAZZ OP PAPIER

Door Lex Lammen

RHYTHM IS OUR BUSINESS

Niet lang geleden vroeg ik in een Tower Records-zaak in New York waar de laatste cd van de Vanguard Jazz Orchestra te vinden was. De jongedame achter de toonbank wist het niet. "Bigbands" hielp ik. Toen klaarde ze op. "Oh...nostalgia..." begreep ze en verwees mij naar een hoek in het immense gebouw, waar vergane glorie gedocumenteerd lag. De kloof tussen de generaties werd opeens weer diep en praten over muziek goed voor het zoveelste misverstand. Was het niet Multatuli die constateerde dat de helft van de mensheid zich verkeerd uitdrukt en de andere helft dat verkeerd opvat? Elke muzikant die nog wel eens voor dansend publiek optreedt, kent het moment - bij voorkeur vlak nadat de band zich werkelijk uit de naad heeft staan swingen - waarop wordt gevraagd of de heren misschien ook 'swing' kunnen spelen of - erger nog - als wordt aangekondigd dat het orkest een pauze neemt en dat 'we nu gaan swingen', waarop een heimachine het van de ritmesectie overneemt. Ook het begrip swing heeft onder de misverstanden een prominente plaats verworven. Dat komt allemaal omdat jazzmuziek - nu al weer geruime tijd geleden - in de steek gelaten werd door de dansers, de natuurlijke bondgenoten van de muzikanten, met wie zij het altijd zo goed konden vinden. Misschien komt het ook omdat toonaangevende jazzmuzikanten de dansers in de kou hebben laten staan. Was het niet de schuld van de boppers, die hun muziek en hun ritmes (tempi in elk geval) zo ontoegankelijk maakten, dat de dansende menigte er geen touw meer aan vast kon knopen en naar andere muzikale begeleiding moest omzien? Of waren de dansers te beperkt in hun muzikale interesses en kon een zichzelf respecterend muzikant niet langer voldoen aan de banale behoeften van de dansende massa's? Misschien zou Multatuli hier wel raad mee weten. Kinderen van de rekening zijn in elk geval de bigbands geworden. Geruime tijd brachten zij dansers en muzikanten bij elkaar. De zogeheten 'Big Band Era' van zeg maar 1935-1950 geldt als bloeitijd van die idylle. Talloos waren de grote combinaties van gemiddeld een man of vijftien, die toen overal, in en buiten de VS, de dansavonden verzorgden, totdat het 'bal na' werd afgeschaft. Veel is daarover geschreven, maar voor liefhebbers

nooit genoeg. Albert McCarthy, 'Big Band Jazz' (Londen, 1974) en George T. Simon, 'The Big Bands' (New York, 1974, herz. dr.) hebben wij natuurlijk allemaal al op de plank staan, maar er komt steeds meer bij. Een recente aanwinst is Eddy Determeyer, 'Rhythm is our business' (Ann Arbor, 2006) over de orkesten van de gentleman/bandleider Jimmie Lunceford (1902-1947). Determeyer, wiens 'Ruige dagen - 70 jaar Jazz in Groningen' (Groningen, 1980) als paspoort kan gelden, heeft een aantal artikelen van zijn hand over het wel en wee van Jimmie Luncefords orkesten tot een kloek deel van goed driehonderd bladzijden weten te bundelen en het geheel, met foto's, uitvoerige bronvermeldingen, discografie en register uit laten geven door de universiteit van Michigan, in het Engels. Dat is geen gebruikelijk pad voor een Nederlandse scribent en verdient alleen daarom ons aller waardering. Maar er is meer. Determeyer heeft voor zijn verslag meer dan vijftig informanten (merendeels muzikanten) persoonlijk aan de tand gevoeld. Op twee na waren dat Amerikanen, die de Lunceford-organisatie aan den lijve, van nabij of van enige afstand hebben meegemaakt. Zodoende weten we nu dat 'For dancers only' (*) van trompettist Sy Oliver in overleg met de chorus-line van het Apollotheater in Harlem tot stand is gekomen, dat Jimmie Lunceford, de atletische goed-uitziende student van de Fisk-universiteit, door de vader van zijn beminde Nina Yolande (de beroemde Dr W.E.B. DuBois) werd afgewezen en worden we uitvoerig op de hoogte gebracht van de eigenaardige omstandigheden waaronder Lunceford kort na W.O.II op 45-jarige leeftijd overleed. Van de niet-Amerikaanse informanten is Bertil Lyttkens de ene. Als 16-jarige Zweedse scholier hoorde en zag hij het Jimmie Lunceford-orkest in februari 1937 in Helsingborg (Zweden) - plannen om ook andere Europese landen aan te doen draaiden op niets uit. Nog steeds betreurt Bertil dat hij toen maar één optreden mee kon maken. De andere niet-Amerikaanse geïnterviewde is Robert Veen uit Scheveningen. Robert is de aanvoerder van het saxofoonensemble The Beau Hunks, maar ook van het Nederlandse Jimmie Lunceford Legacy-orkest. Uit de archieven van het Smithsonian Institute in Washington heeft hij resten van het Lunceford-repertoire opgegraven en gereconstrueerd. Soms was er niet meer bewaard gebleven dan enkele fragmenten, een partij voor de derde trombone bij voorbeeld. Met behulp van platen, een stukje film en zijn eigen 'Lunceford-feel' moesten de oorspronkelijke stukken van Edwin Wilcox, Sy Oliver of Tadd Dameron weer speelbaar gemaakt worden. Want dat is het doel: Luncefords muziek weer te laten horen. Determeyers boek is er al, op zuurvrij papier en met ISBN-13: 978-0-472-11553-2 als bestelcode. Bij de presentatie in het Amsterdamse Paradiso waren ook de dansers en danseressen present (de Lindy Hoppers) om Robert Veen en zijn muzikanten te stimuleren. De cd komt er aan. Waar wacht u nog op?

(*) 'For dancers only' (comp/arr. Sy Oliver) - rec. 15/6 1937, Jimmie Lunceford Orchestra, Brunswick 62263.

Lex Lammen is presentator/samensteller van de programma's 'Het Grote Geluid' en 'The Jazz Connection' op www.concertzender.nl.

JAZZFLITS

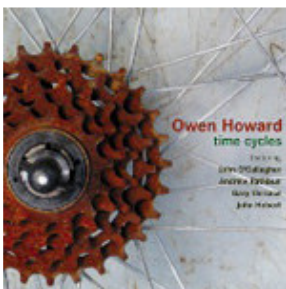
CD-RECENSIES

REMBRANDT FRERICHS
Self Portrait
www.rembrandtfrerichs.nl

Rembrandt Frerichs is weer eens zo'n pianist die kan worden toegevoegd aan het al bestaande selecte gezelschap waarover we in Nederland kunnen beschikken. Frerichs (1977), in het bezit van een Master's Degree verkregen na zijn opleiding aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, speelde nog tijdens die opleiding bij het Deep River Quartet. Tournees door Nederland en Europa waren zijn deel. Die ervaring was mooi meegenomen. In 2003 kreeg Frerichs een beurs die hem in staat stelde 'de grote vijver' over te steken en les te nemen bij de gerenommeerde pianist Kenny Barron. Een jaar later zat hij vol trots in The European Jazz Youth Orchestra. Met dat orkest toerde hij onder meer door Brazilië; op het repertoire stond muziek van Hermeto Pascoal. Vorig jaar won zijn kwartet de tweede prijs tijdens de wedstrijd Jong Jazztalent in Gent, onderdeel van het jaarlijkse Blue Note Records Festival.

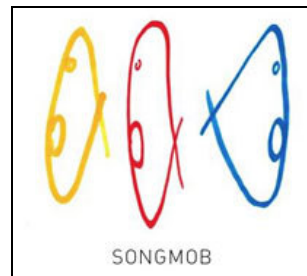
Al deze ervaringen hebben anno 2007 van Rembrandt Frerichs een vrijwel complete jazzpianist gemaakt. Met het debuut 'Self Portrait' staat hij nu al volledig op eigen benen. De composities en zijn spel verwijzen kennelijk alleen maar naar zijn originele inzichten, dus zonder direct aanwijsbare botte voorkeuren. Zie de titel van de cd. Dynamiek en ritmiek hebben een echt weldadig verbond gesloten. Deze indrukwekkende productie is mede te danken aan de medewerking van saxofonist Jan Menu, de bassisten – niet te zamen – Uli Glaszmann en Gulli Gudmundsson en drummer Vinsent Planjer. (Jaap Lüdeke)

OWEN HOWARD
Time Cycles
 FreshSound/NewTalent

Van de jonge Canadese drummer/componist Owen Howard is nog niet veel bekend. Wel is zeker dat hij vanaf zijn vijftiende is gaan drummen en aanvankelijk met een schare Canadezen optrad. Op grond van zijn kwaliteiten kreeg hij in 1988

een 'Grant' van de Canada Council for the Arts en vertrok er prompt mee naar The New School in New York City. Dat leidde tot zijn onderscheiding 'Bachelor of Fine Arts in Jazz'. Als sideman speelde Howard bij Joe Lovano, Kenny Wheeler en Tom Harrell. Nu debuteert hij met 'Time Cycles' op FreshSound/NewTalent en selecteerde voor zijn cd John O'Gallagher (altsaxofoon), Andrew Rathbun (tenor), Gary Versace (piano) en John Hebert (bas). Howard schreef negen van de tien stukken. Uitzondering is Coltrane's 'Giant Steps' dat via een arrangement van de leider schommelt tussen een 5/4 en 7/4. Niet om op te dansen, derhalve. Qua groepssound denk je even aan Tristano met Konitz en Marsh, maar de structuur van de muziek is decennia later toch veranderd. Goeie solisten en goeie stukken bewijzen dat dit debuut van drummer Owen Howard een serieuze zaak is. (Jaap Lüdeke)

SEAN BERGIN'S SONG MOB
Fat Fish
 Data Records (www.subdist.com)

Deze nieuwe bezetting van de MOB van rietblazer Sean Bergin is eigenlijk een heel logische. Zijn hele oeuvre had altijd al iets zangerigs in zich. Bij concerten barstte de bandleider ook regelmatig in gezang los, en nu zijn er dus op de cd 'Fat Fish' drie vocalisten aan het ensemble toegevoegd. De personeelskeuze zegt veel over Bergin's roots: een Afrikaan (Molla Sylla uit Senegal) en twee doorgewinterde Europese improvisatoren (de Britten Maggie Nicols en Phil Minton). Daarnaast kan ook cornettiste Felicity Provan aardig zingen, en galmt Bergin zelf lekker mee. Een mooi koortje om iets leuks mee te doen, dus. In de canon 'Chicken Feet' is dit hele vocale kwintet te horen, begeleid door onder meer ukelele en een vioolpizzicato - je hoort de kippenpootjes door de ren trippelen. En het deuntje is zo aanstekelijk dat je het dagen later nog loopt te zingen. In zijn eigen 'Lambi Golo' laat Sylla horen dat hij qua stemgeluid kan wedijveren met landgenoot Youssou N'Dour, en in 'When We Are Lost' zorgen Nicols en Minton voor een mooie vrije behandeling van de tekstfragmenten van Carson McCullers. Maar het indrukwekkendste stuk heeft Bergin voor het laatst bewaard. 'Dirge & Dance' komt langzaam op gang als de dodenmars uit de titel, met brede streken neergezet. Dan dient de dans zich aan, om te laten horen dat leven en dood onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Als die dans eenmaal tot volle swingdom gekomen is, spettert het ensemble zoals alleen de MOB dat kan. Het enige bezwaar van deze 'Fat Fish' is de beperkte ruimte die naast de zang nog overblijft voor solistische bijdragen van de instrumentalisten. De MOB kent zoveel briljante improvisatoren dat het jammer is dat ze minder aan bod komen dan we gewend zijn. Volgende keer misschien een dubbel-cd met extra lange stukken? (Herman te Loo)

CD-RECENSIES VERVOLG

MALENE MORTENSEN**Malene****Stunt Records**

Na 'Paradise' (2003) en 'Date with a dream' (2005) is 'Malene' het derde album van de Deense zangeres Malene Mortensen, die een patent lijkt te hebben op samenwerking met gerenommeerde bassisten. Waren het eerder wijlen Niels-Henning Ørsted Pederson (2003) en bassist Avishai Cohen (2005), nu is het bassist Chris Minh Doky die haar begeleidt. Als gasten wist ze onder anderen gitarist Mike Stern, saxofonist Chris Potter en organist George Whitty te strikken. Met al die musici is 'Malene' vooral een erg muzikaal album geworden en geen typisch vocale jazzplaat. Natuurlijk, op elk van de twaalf nummers horen we Mortensen met haar zonder meer prettige stem. Maar wat vooral opvalt zijn de uitstekende arrangementen en het goede spel van de band, die beduidend verder gaat dan alleen begeleiden. Mortensen beschikt over een goede dictie en timing. Haar stem klinkt 'gewoon' en krijgt daardoor een zekere intimiteit. Bij tijd en wijle zingt ze alsof ze improviseert; de nummers klinken dan spontaan en als live-opnames. Al met al geeft Malene Mortensen de nummers een eigen karakter en dat maakt de plaat en haar zang zo aantrekkelijk. En inderdaad, het bas-spel van Minh Doky is prominent hoorbaar.

(Frank Huser)

KARL SEGLEM**Urbs****Ozella**

Karl Seglem behoort tot dé hedendaagse Noorse jazzscene. Op 'Urbs' speelt hij tenorsaxofoon en ramshoorn. Verder omvat het instrumentarium van zijn band viool, elektrische basgitaar, contrabas, elektrisch en akoestisch gitaar, Noorse traditionele instrumenten, percussie en drums. Karl Seglem past in het rijtje van Noorse jazzmusici als Jan Garbarek, Nils Petter Molvaer, Bugge Wesseltoft en Arild Anderson. Ze zijn zijn muzikaal verwant. Folk, improvisaties en gebruik van elektronica om 'soundscapes' te creëren, dat zijn de bestanddelen op Seglems plaat. Met name het gebruik van de saxofoon in combinatie met percussie doet denken aan het spel van Garbarek op diens 'Rites' (1998) en aan Molvaers 'Khmer' (1997). Op 'Urbs' laat Seglem een mix van 'stedelijke' en 'landschappelijke' elementen horen. Traditionele instrumenten gemixt met modern elektronisch gevormd geluid. Het resultaat is een sfeervolle plaat met melancholische, ijle en dromerige klanken. De plaat opent met 'Nye Nord', waarop Seglem de ramshoorn bespeelt. Een droge, weemoedige en sobere galm die snel opgaat in het geluid van een elektronisch vervormde gitaar. Het vormt de ouverture tot een intrigerende tocht waarin het landschap meer en meer wordt

ingenomen door de verstedelijkte wereld. Voor Seglem geen tegenstelling, maar een natuurlijk proces waarin oude klanken integreren in een nieuwe wereld. Zo is 'Urbs' een boeiend document geworden, een plaat met een enigszins meditatieve sfeer.

(Frank Huser)

RICHARD GALLIANO**Solo****Dreyfus Jazz**

'Solo' bevat de registratie van een soloconcert van accordeonspeler Richard Galliano tijdens het Italiaanse Umbria Jazz-festival in 1998. Een opname die acht jaar heeft moeten wachten op verschijnen, naar verluidt vanwege de onzekerheid van Galliano. Die onzekerheid uit zich ook in zijn met de jaren toenemende podiumvrees. Bijzonder dat iemand van een dergelijk statuus de twijfel voelt toenemen. Galliano, zo verklaren insiders, raakt meer en meer doordrongen van de ernst van het musiceren. Elke noot doet er toe en dat beklemmt hem. Van die beklemming is op deze plaat niets te horen. Galliano is een virtuoos op de accordeon. Zijn techniek is monsterlijk indrukwekkend. Als snelle onberekenbare watervallen, stromen de noten uit zijn instrument. Maar het is niet alleen de vingervlugheid die imponeert. Je voelt tijdens stemmige en droefgeestige melodieën ook de passie van deze hartstochtelijke musicus. Op 'Solo', zijn dertigste album met eigen nummers en composities van Hermeto Pascoal, Aldo Romano en Eddy Louiss, horen we Galliano op zijn best. Een mix van jazzy grooves met mediterrane invloeden, complexe melodieën en gloedvolle in up-tempo gespeelde harmonieën en zacht klinkende ballades. Muziek van een man die vergroeid is met zijn instrument.

(Frank Huser)

FRODE HALTLIN**Passing Images****ECM**

'Passing Images' is het tweede album van accordeonist Frode Haltlin en de opvolger van 'Looking on Darkness' (2002). Met Arve Henriksen op trompet, Garth Knox op altviool en Maja Solveig Kjelstrup Rattkje met haar stem. Haltlin speelt accordeon op een minder gebruikelijke manier. Hij laat het instrument schuren en zuchten en creëert daarmee een klank die het mysterie oproept. 'Passing Images' is een plaat vol geheimen, verstopt in schitterende melodieën en bijzondere klankformaties. Broos, dun als lucht en als eerste zonnestralen die aarzelend het bevroren land ontdooien. Water dat strak als een spiegel de bodem bedekt. Een hese trompet en een stem die kirt, piept en tikt. Met ingehouden adem wacht je af hoe het schouwspel zich aan je openbaart. Minuscule kleine bewegingen, soms meer stilte dan geluid of tonen die zachtjes hoorbaar worden. En dan ineens die warme klanken van de altviool. De zwaarte opgetild. Oude Noorse melodieën worden opnieuw getoonzet in breekbaar spel en het lijkt alsof de diepe donkere fjorden tersluiks hun verholen kostbaarheden prijsgeven. 'Passing Images' is als een vertelling van raadsels. Wie goed luistert ontdekt het antwoord en wordt beloond.

(Frank Huser)

WWW.JAZZFLITS.NL

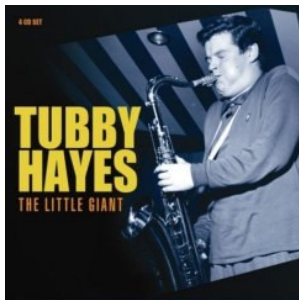
CD-RECENSIES VERVOLG

KREEPA

Inside-a-sekt

Monium (www.subdist.com)

Kreepa is een Britse groep van wisselende samenstelling. De kern wordt gevormd door trombonist Hilary Jeffery en bassist John Richards, soms aangevuld met saxofonist Paul Dunmall en blokfluitist Cesar Villaricencio. Naast hun akoestische instrumenten bespelen Jeffery en Richards ook allerhande elektronica. Veel daarvan hebben ze zelf gebouwd of aangepast. Geen supersonische computerapparatuur dus, maar lekkere lo-fi spulletjes, analoog van aard. Dat maakt de klankkleur van Kreepa heel anders dan van veel hedendaagse elektronische improvisatiegroepen. Alles blijft binnen de menselijke maat, en de combinatie van akoestische instrumenten en elektronica is immer helder te volgen. Soms worden trombone of saxofoon door de apparatuur geleid, maar meestal blijven de akoestische klanken gehandhaafd naast de elektronische. En dat is niet mis, want Jeffery en Richards zijn indrukwekkende instrumentalisten. De muziek die op 'Inside-a-sekt' bijeen wordt geïmproviseerd is atmosferisch en sterk verhalend, zodat die de soundtrack gaat vormen van een film in je hoofd. Klinisch of afstandelijk wordt het nooit, en het blijft boeiend. (Herman te Loo)

TUBBY HAYES The Little Giant

Proper (4cd box)

De professioneel gemaakte BBC 4 tv-serie over de geschiedenis van de jazz in Engeland toonde een paar jaar geleden enkele beelden van Tubby Hayes, de Britse tenorist, die in 1973 al op 38-jarige leeftijd overleed tijdens zijn tweede hartoperatie. De documentaire leerde, dat dj's in Londen nu kapitalen betalen voor Engelse jazz-lp's uit de jaren vijftig en zestig. Tubby's platen waren hier in de fifties nauwelijks verkrijgbaar, omdat de interesse en het schaarse geld van jazzfans op dat moment vooral naar vinyl van Amerikaanse helden gingen. De Hayes 4-cd-box 'The Little Giant' kost gelukkig weinig en geeft een goed inzicht in zijn spel gedurende de periode januari 1954 tot december 1956. En Hayes' tenorstijl was weliswaar op Amerikaanse boppers gericht – Al Cohn, Zoot Sims en vooral Blakey's Jazz Messengers – maar binnen Engeland en zeker vergeleken met Nederland technisch zijn tijd vooruit. Zijn sterke punt, snel spelen, werd hem in de UK verweten: te veel noten tegelijk. Daar kunnen we nu om glimlachen, want Hayes was niet vies van Parker, maar Birds snelheid kon hij niet echt evenaren. Tubby was zeer begaafd; op zijn vijftiende werkte hij al - stiekem - als beroeps. Zijn toon was in die beginjaren vrij stevig en eind 1956 zelfs perfect. Vloeiend spel, logische soli en voor geen

enkele compositie bevreesd. Het verbaast dat hij pas in 1956 zijn eerste compositie voor de plaat schreef: 'No I Woodyn't', harmonisch een parafrase op Dizzy Gillespies 'Woodyn' You', terwijl hij al lang daarvoor uitstekend arrangeerde. Ook op bariton is hij een – snelle - Little Giant, een titel die hij stevig haatte. En zijn balladspel is meesterlijk in 'There's No You'. Op de plaat begon Hayes bij Victor Lewis, een naam die associaties kan oproepen met duffe dansmuziek. Vergis je niet, Lewis wist Stan Kenton zo ver te krijgen enkele gloednieuwe nummers voor zijn orkest beschikbaar te stellen. Daarna strikte hij Gerry Mulligan als arrangeur voor 'Walkin' Shoes' en 'Bweedida Boobida'. Deze stukken speelde Mulligan decennia later met zijn eigen bigband in bijna ongewijzigde vorm. Hayes werd geëvenaard door trompettist Jimmy Deuchar in wiens Ensemble hij onder anderen met pianist en later vibrafonist Victor Feldman speelde. Met Feldmans Ninetet en bigband wordt de box grandios besloten. Deze lange stukken geven Tubby volop soloruimte waarin hij lange melodielijnen weeft, die worden afgewisseld met soli van de over een hardere bite beschikkende Ronnie Scott, die uitstekend in vorm is. Waarom stopt deze release bij eind 1956? Omdat Proper compilaties produceert die vrij van musicirechten zijn en daar moet een periode van vijftig jaar voor verstrijken. De man achter deze jazzbox is de ex-Amsterdammer Joop Visser (ex-Affinity- en Charly-label), die in zijn jonge jaren onbewust de motoriek van Dexter Gordon had, een van de tenoristen, die hij aanbad en aan wie hij voor Proper ook een box wijdde. Over vier jaar hopelijk Tubby Hayes deel twee, dan graag met de namen van alle componisten in het leesbare boekje.

(Han Schulte)

ALESSANDRA PATRUCCO

Circus

ICP

De banden tussen Nederlandse en Italiaanse improvisatoren zijn altijd goed geweest. Net als onze vaderlandse musici houden de Italianen van het speelse, het humorvolle in de muziek. Een nieuwe ontwikkeling in deze historie van samenwerking is vastgelegd op deze ICP-cd 'Circus'. Zangeres Alessandra Patrucco mocht haar plaatdebuut maken met een uittreksel uit het ICP Orchestra: Ab Baars, Tristan Honsinger, Misha Mengelberg en Han Bennink. Anders dan de titel doet vermoeden, is het een tamelijk ingetogen plaat geworden, die per track wisselt van bezetting: duo's, trio's, kwartet en kwintet. Vooral de kleinste bezettingen zijn daarbij het geslaagdst, en Baars en Honsinger komen qua temperament het dichtst bij de vocaliste. In 'Breathing White' laat Ab Baars horen hoe hij zijn noten bijna niet aanraakt, en al glijdend de menselijke stem akelig dicht benadert. Zijn spel vult de lange lijnen van Patrucco perfect aan. 'Desiderio', met Baars en Honsinger, is van een even breekbare schoonheid. Het duet met Mengelberg, 'Spinazie/Trata birata', heeft iets weg van een dwars kinderliedje. Het lijkt wel of oom Misha met z'n kleine nichtje optreedt. Het resultaat heeft iets puurs en vertederends. En wie dacht dat we dat ooit nog eens over de godfather van de Nederlandse improscene zouden zeggen? In alle negen stukken weet Patrucco zich met haar heldere sopraan goed staande te houden tussen de oude rotten, zonder zich op de voorgrond te dringen. Gewoon, als muzikant onder de muzikanten, soms kirrend, soms galmend, soms verhalend, maar voortdurend boeiend. (Herman te Loo)

CD-RECENSIES VERVOLG

JEF NEVE
NobodY is illegal
 Universal Music

Een Vlaamse, aanstormende pianist, die in het Rotterdamse Lantaren/Venster theater staande ovaties krijgt, zoals Jef Neve, dat belooft iets. En die belofte maakt hij waar met zijn cd 'Nobody is illegal', die breed in Europa wordt geïntroduceerd door een groot label en nu al de top van de cd-lijsten met vaste tred beklimt.

Na twee formidabel verkopende eigen cd-producties – 'Blue Saga' (2003) en 'It's Gone' (2004) – brengt hij bij Universal een album uit als Jef Neve trio, maar koppelt daar op drie stukken vijf blazers aan vast met tuba, trombones en hoorns. Op drie andere stukken wordt aan bassist Piet Verbit en drummer Teun Verbruggen tenorist Nicolas Kummert toegevoegd. Zo resteren vijf stukken met alleen het trio. Eerlijk gezegd maakt het niet zoveel uit hoeveel medemusici er zijn, het trio is de motor en Neve is de (co-)componist, arrangeur en hoofdsolist tegelijk in alle werken. Klassiek en jazz geschoold, kamermuziekspecialist, met een vleugje Keith Jarrett pathos en een voorliefde voor barokke, repeterende figuren, boeit Neve zowel klassiek- als jazzliefhebbers. Zijn techniek is onberispelijk en zijn composities intelligent en fris. Hij wordt beschouwd als een aanwinst voor de jazz met het oog op nieuw jeugdig publiek. Soms hoor je Dave Brubeck-achtige piano-elementen, zoals in 'Nothing but a Casablanca Turtle Slideshow Dinner', soms een vleugje Bill Evans, in het titelstuk. En de geest van Brad Mehldau is licht aanwezig. Begrijpelijk, want die gaf Jef een masterclass. Denk niet dat hij geen eigen stijl heeft. Zijn geest waart elke seconde rond door zijn sterke composities. Alle octetstukken zijn stevig gearrangeerd met het klassiek getoonzette 'Abschied' als extreem voorbeeld. Bij voornoemd 'Casablanca' wordt de blazersgroep echter in een erg strak repeterend stramien gezet waardoor het slot een River Dance-effect krijgt. Een helder toucher voorkomt, dat Neve's opstapelende motiefjes dichtgemetseld worden, en na de stormaanloop volgt meestal een ontlading. Dit type muziek is ideaal voor concerten: niets mooier dan een bevrijdend slot. Zijn concertagenda zit de komende periode boordevol en het trio is 30 maart in de Toonzaal in Den Bosch. Wie op You Tube het nummer 'Second Love' - ook op deze cd - beluistert van een recentelijk door Canvas geregistreerd concert, krijgt een eerste indruk. Concert en cd zullen een beter inzicht geven. Van deze prijswinnende Jef Neve zullen we meer horen. (Han Schulte)

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

ADAM ROGERS
Time and the Infinite
 Criss Cross Jazz

Jazzgitarist Adam Rogers wilde op een bepaald moment een carrière starten als klassiek musicus. Europees klassiek, let wel. Dat is niet doorgedaan. Het werd Amerikaanse jazz want hij wilde improviseren. Hoewel, het titelstuk van de cd 'Time and the Infinite' heeft wel degelijk klassieke trekken. Alsof Rogers daarmee wilde aangeven dat er sprake is van iemand met een brede kijk op de muziek. Hoe dan ook, er zit een mooie balans in de repertoirekeuze. Heel bedaarde standards worden afgewisseld met eigen stukken en een hoogvlieger, 'Cheryl', van Charlie Parker. Rogers' sound doet mij denken aan wat Jim Hall op North Sea een keer aan de technicus vroeg: "I want my amplification down to almost acoustics." Met het kiezen van medewerkers heb je het ook in New York niet moeilijk. Bassist Scott Colley heeft wel vaker Rogers' voorkeur. Op vroegere cd's drumde Clarence Penn. Die is hier vervangen door Bill Stewart. Soms is dat een kwestie van beschikbaarheid, of niet. Het is een hecht trio dat niet te beroerd is om naar elkaar te luisteren en alert te reageren op al die indringende hier en daar opzweepende impulsen. (Jaap Lüdeke)

ART TAYLOR
A.T.'s Delight
 Blue Note Records

Drummer Art Taylor (1929–1995) heeft als leider een enkele opname gemaakt voor Blue Note. Dat was in 1960. Voordien waren er rake registraties voor Prestige tussen 1957 en 1959. Bijzonder aan deze Blue Note 'A.T.'s Delight' is de aanwezigheid van trompettist Dave Burns. Hij speelde in de jaren veertig in de eerste bigband van Dizzy Gillespie. Maar met hem in de buurt hoefde je niet te rekenen op veel solo-ruimte. Hier dus wel. Bijvoorbeeld in Denzil Best's populaire werk 'Move'. Op gestopte trompet werkt Burns zich met het grootste gemak door het schema. Elders las ik dat Burns' spel wel heel erg lijkt op de stijl van Dizzy Gillespie. Dat is in deze opname, uit 1960, niet terug te horen. De bezetting is fraai met de toen al 'schorre' tenorist Stanley Turrentine, 'Move' was hem nog te snel, Wynton Kelly als pianist, Paul Chambers op bas, Taylor, en Carlos 'Patato' Valdes op conga's. Twee stukken van Kenny Dorham sieren de cd, temidden van nog wat jazzstandards als 'Epistrophe', van Monk en Kenny Clarke. Aanbevolen is deze productie, nu in het teken van The Rudy van Gelder Edition. In 1963 ging A.T. naar Europa, uiteraard om te spelen, maar hij maakte ook interviews met veel bezoekende landgenoten. Te vinden onder de titel 'Notes and Tones – Musician-to Musician Interviews' (Da Capo Press). Een leerzaam boek. (Jaap Lüdeke)

CD-RECENSIES VERVOLG

NEW GENERATION BIG BAND**Had je wat?!****Eigen beheer**

Zoals de hoes van het album 'Had je wat?!' al doet vermoeden, gaat het hier om een progressief product. De negentien man sterke New Generation Big Band (NGBB) wil vernieuwend bezig zijn en een jong publiek bereiken. Ze mengen daarom bigbandmuziek met onder meer hiphop en werken samen met Pete Philly en Perquisite, DJ DNS en DJ Daze. Dat zijn namen die de jeugd meer zullen aanspreken dan een 'bigband'.

De NGBB is twee jaar opgericht en won al 'De Gouden Greep 2006'. Veertien blazers met een gebruikelijke ritmesectie zorgen voor de klassieke bezetting. De meeste bandleden zijn afgestudeerd aan De Amsterdamse Hogeschool voor de kunsten. Trompettist Robbert Scherpenisse is artistiek leider. Hij zorgde voor de meeste composities en arrangementen en zegt in de linernotes: "Groove staat voor mij op de eerste plaats en ik stel de muzikanten regelmatig op de proef". Zijn uitgangspunten zijn hoorbaar op 'Had je wat?!'. Gast Benjamin Herman slaat de brug tussen straightahead en de progressieve kant van de New Generation Big Band. Zijn vette sound is altijd direct te herkennen. De band is een compact geheel. De muziek is doorspekt met Braziliaanse en latin-frasen. De combinatie van rap én bijvoorbeeld de 'recht in de leer' blazende Tineke Postma, zal jonge mensen zeker aanspreken. De band speelde op Lowlands 2006 al eens voor tienduizend mensen. Cool!

(Peter J. Korten)

JEROEN DE RIJK**Moves 24/7****Baileo**

Percussionisten zitten nooit stil. Jeroen de Rijk beweegt zelfs 24 uur per dag en dat zeven dagen in de week! Meestal speelt hij met veel plezier op de cd's van anderen. Nu zegt hij: "Het werd tijd om eens een project te doen waarin alles in dienst van mijn ideeën zou staan in plaats van andersom..." Met een keur aan artiesten speelt hij op 'Move 24/7' tien composities. De meeste schreef hij samen met vibrafonist en toetsenist Frits Landesbergen. Beide mannen zijn de oprichters van het label Baileo. De Rijk werkt hier verder met onder anderen de bassist van de Yellowjackets Jimmy Haslip, Hans Eijkenaar, Anton Goudsmit, Eric Vloeimans, Tom Beek en Rob van Kreeveld. Jeroen de Rijk nam met zijn telefoon allerlei geluiden op. Ze zijn verwerkt in de muziek. Zelfs oude samples van Churchill zijn te horen. Het is logisch dat op een cd als deze de percussie een hoofdrol speelt. Het album 'Moves 24/7' heeft een stoer geluid, is ritmisch uiteraard sterk en bevat qua stijl van alles wat.

(Peter J. Korten)

LOUIS SCLAVIS**L'imparfait des Langues****ECM**

Nieuw werk van de excentrieke Louis Sclavis houdt de geïmagineerde altijd bezig. De Franse rietblazer is een voorraanstaande musicus waar het Europese improvisatie betreft. Op 'L'imparfait des Langues' omringt hij zich met een nieuwe generatie instrumentalisten: Marc Baron (alt), Paul Brousseau (toetsen, gitaar en samples) en Maxime Delpierre (gitaar). Met drummer François Merville speelde Sclavis al eerder. De jeugd brengt natuurlijk nieuwe inzichten mee en benadert de muziek op een frisse manier. Dat er stekkers aan hun apparatuur zitten komt dan ook steeds vaker voor. Direct al in de tiende seconde van de cd is een dieplage toon te horen die alleen elektronisch kan worden gecreëerd. Diverse samples, inclusief vervormd stemgeluid, omlijsten het klarinet spel van de leider, die ook basklarinet en sopraansaxofoon speelt. Van de veertien composities – twaalf van Sclavis – refereren er heel wat aan de titel van het album; 'Imperfectie van talen'. Ze bevatten de Franse woorden voor: dialect, woord, oproep, gepraat en zinsdeel.

Het vijftal vertelt op deze cd een mooi verhaal. Eigenzinnig, spannend en spitsvondig. De intonatie van Louis Sclavis is voorbeeldig. Hij verbindt de zinnen op afwisselende wijze. Zijn kompanen passen in de context. Bijvoorbeeld in 'Dialogue with a dream'. Dit thema is klassiek getint en wordt afgewisseld met het drumwerk van Merville. Wat een prachtige bass drum heeft die man! Hoewel de muzikanten Frans met elkaar spreken, is hun muzikale taal universeel. (Peter J. Korten)

ERIK VAN DER LUIJT TRIO**Joyride****EVDL Records**

Het jazzidoom lijkt bij Erik van der Luijt in de genen te zitten, getuige zijn composities op 'Joyride', het nieuwe album van zijn trio. Constructie en deconstructie, structuur en vrijheid van vorm gaan samen op. De stukken ademen het karakter van 'standards' en zijn daarmee uiterst toegankelijk. Tegelijk ligt in de open manier van spelen een geraffineerd compositorisch inzicht besloten. Zijn vermogen om thema's op telkens een andere manier te belichten is opmerkelijk. Het patroon wordt doorsneden met hilarische motiefjes en min of meer bedachtzaam klinkende melodieën. Als rijden in een auto. Je kijkt naar de weg voor je en ziet op bijna hetzelfde moment door de spiegel wat zich achter je bevindt. Zijn spel krijgt daardoor iets van een panorama, een breed uitwaaiend landschap met onverwacht fascinerende doorkijkjes. Met zijn partners Branko Teuwen op contrabas en Victor de Boo op drums heeft Van der Luijt een trio dat in staat is de luisteraar blijvend te boeien. Het basspel van Teuwen is krachtig, speels en vloeiend. Waar mogelijk parafraseert hij Van der Luijt bij diens soli, op andere momenten is hij de constante factor die door zijn spel aan de pianist de vrije hand geeft. De Boo is een drummer van uitzonderlijk niveau die buitengewoon goed in staat is om met bescheiden en fijnzinnig spel het triogeluid mee te vormen. Strak en fantasierijk, luchtig en adequaat. Het is de moeite waard de plaat ook eens te beluisteren met extra aandacht voor zijn spel. 'Joyride' is een aanwinst, een plaat die laat horen hoe een klassiek pianotrio op moderne wijze de kracht van de verbeelding viert. Met hoorbaar genoeg. (Frank Huser)

CD-RECENSIES VERVOLG

CHARLIE PARKER Bird -The Small Group Sessions Brilliant Jazz (3-cd)

Jazz voor starters zou deze spotgoedkope box – met weinig ruis - kunnen heten met 'almost every studio recording made by Charlie Parker in the small band format'. Het zijn de mastertakes van Comet, Dial en Savoy uit de periode 1945-1948. De Tiny Grimes quintet Savoy-opnames van september 1944 met Bird vallen hierbuiten, evenals de Dizzy Gillespie sextet recordings met Parker voor Guild in februari en mei 1945. Het is een miniles in jazzgeschiedenis, die een soms magistrale en dan weer haperende Parker laat horen. Maar ook een vliegend tapijt met andere jazzsterren, onder wie vibrafonist Red Norvo and his Selected Sextet met Dizzy Gillespie – zeldzaam - op gestopte trompet in 'Slam Slam Blues' en tenorist Flip Phillips, die soepel soleert. Parkers Reboppers bevat behalve Dizzy een jonge Miles Davis op trompet, die een zeer bescheiden toon produceert. Naast drummer Max Roach, de tenoristen Dexter Gordon en Lucky Thompson, trombonist J.J. Johnson, trompettist Howard McGhee en gitarist Barney Kessell verschijnen ook de pianisten Duke Jordan en John Lewis in de loop der sessies. Het zijn niet de minsten uit de bop ontstaansperiode. En Wardell Gray toont zijn Lester Young swingkant in 'Relaxin' At Camarillo' en daarna zijn boptalent in 'Cheers' van Howard McGhee. Het draait uiteindelijk om Parker, de voorman en geniale spil, de meester altist, die hier ook tenorsax speelt, maar dat laatste vertelt de cd-folder niet. Ook de bezettingen kloppen niet overal. 'Moose The Mooche' met Lucky Thompson is van 28 maart 1946 en niet van 29 juli dat jaar. De echte quiz begint op cd twee waar de Charlie Parker All Stars de Miles Davis All Stars blijken te zijn. Miles brengt hier vier eigen composities in, maar wat 'Milestone' in de folder heet is niet wat de cd laat horen. Nu is Parkers discografie altijd een puzzel geweest tot Piet Koster de driedelige disco 'Bird Lore' produceerde (herzien 2005), waarin elke opname minutieus wordt beschreven plus alle uitgaven daarvan op 78-toeren, vinyl en cd. En dat is nodig, want Dial-eigenaar Ross Russell had bijvoorbeeld de lucratieve gewoonte Parkers alternate takes later als nieuwe 78-toeren plaat uit te brengen met andere titels dan de mastertakes. 'Ornithology' werd later 'Bird Lore' en 'Drifting On a Reed' kwam ook uit als 'Air Conditioning' (de juiste titel was overigens 'Big Foot'). Op de derde cd heeft Miles zijn goede niveau te pakken in de ballad 'My Old Flame'. Hij overtreft zichzelf in 'Bird Gets The Worm', dat in een razend tempo gespeeld wordt. Ook Parker speelt hier in topvorm evenals in 'Klaunstance', dat is gebaseerd op 'The Way You Look Tonight'. Parker smaakt altijd naar meer en daarvoor zijn er nog vier interessante Parker cd-boxen als studie- en genotsmiddel: de dure 'The Complete Savoy and Dial Studio Recordings 1944-1948' (2000 – 8-cd Savoy/Atlantic), de goedkope 'Charlie The Bird Parker – Portrait' (2000 – 10-cd TIM/Membran), de betaalbare 'Boss Bird Studio Recordings 1944-1951' (2002 – 4-cd Proper) en de zeldzame 'The Complete Verve Master Takes' (2003 – 3-cd Verve). Deze vier staan niet in Koster's sublieme disco, maar dat komt ongetwijfeld. (Han Schulte)

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

NIEUWSFLITSEN

Jazz for Sale - Het warenhuis V&D heeft een immense serie jazzboxen op de markt geslingerd. De boxen omvatten steeds vier cd's en zijn te koop voor 7 euro per box. De totale serie bestaat uit honderd cd's, ofwel 25 boxen. Het zijn bekende en soms onbekende verzamelde producties, van onder anderen Charles Mingus, Thelonious Monk, Lee Konitz, Gene Krupa, James Moody (Stockholm en Parijs), Charlie Ventura, Jay Jay Johnson, Stan Kenton, Barney Kessel en Johnny Hodges. De boxen verschaffen bijzonderheden over bezettingen, titels/componisten en data. Labels worden niet genoemd. De geluidskwaliteit is redelijk tot goed (24 bit/96khz). Membran Music Ltd. is gevestigd in Hamburg. (Meer info op de website www.membran.net; bij product search 'Quadromania Jazz' invoeren)

Buma/Stemra - Buma/Stemra verliest op termijn het monopolie op muziekauteursrechten. De Europese Commissie wil dat radio- en tv-zenders en onlinediensten voortaan vrij kunnen kiezen waar zij de afhandeling laten doen van door hen gebruikte auteursrechtelijk beschermde werken. De Europese auteursrechtenorganisaties proberen door een voorstel tot beperkte marktopstelling de schade te beperken.

Annie Ross – Zangeres en toneelster Annie Ross (76), ex-lid van de vocale groep Lambert, Hendricks & Ross, zingt weer. Zij kreeg een contract voor de dinsdagavonden in de Metropolitan Room in New York voor onbepaalde tijd. 'Lush Life', 'My Old Flame', 'I Got Rhythm' en haar lijflied 'Twisted', met eigen hilarische tekst op de melodie van Wardell Gray's tenorsolo, staan op haar repertoire. Zij wordt begeleid door Warren Vaché op trompet en een pianotrio.

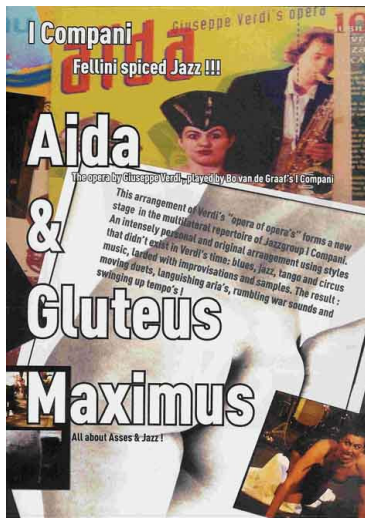

Humphrey Lyttelton (foto: BBC)

The Best of Jazz - Trompettist Humphrey Lyttelton's wekelijkse BBC 2-radioshow 'The Best of Jazz' stopt na bijna veertig jaar en twintigduizend uitzendingen. Hij wil meer optreden met zijn band. Lyttelton continueert wel zijn radioprogramma voor Radio 4 'I'm Sorry I Haven't A Clue'. BBC Radio 2 stopt tevens met de jaarlijkse National Big Band Competition.

Loud Minority Big Band - Drummer Elvin Jones en tenorist Frank Foster leidden dertig jaar geleden de Loud Minority Big Band. Zij maakten opnames, die nooit werden uitgebracht en in het archief verdwenen. Herontdekt en opgepoetst verschijnen deze nu onder de titel 'Well Water' op het label Piodrum met C.I. Williams op altsax, die eind vorige eeuw platen met zangeres Ruth Brown maakte.

DVD-RECENSIE

I COMPAGNI
Aida & Gluteus Maximus
ICDISC.nl 0701.

Weinig jazzmuzikanten hebben zo'n ongebreidelde fantasie als de Nijmeegse saxofonist Bo van de Graaf. Hoogtepunten van de projecten die hij de laatste jaren bedacht zijn een concert met instrumenten gemaakt uit afval, zijn interpretatie van de films van Fellini, en op dit moment zijn circusprogramma Circusism. Op de dvd 'Aida & Gluteus Maximus' staan twee oudere projecten: Bo's visie op Verdi's befaamde opera Aida, en de al weer wat bejaardere Gluteus Maximus. Zoals uit het werk van Van de Graaf duidelijk is, zijn de composities beïnvloed door buitenlandse circusbijzondere muziek, maar laat hij zich met name inspireren door het medium film. Deze opnamen hebben dan ook niets te maken met een registratie van muziek en muzikanten; het beeld wordt gevuld door videokunst. In Gluteus Maximus, in muzikale zin een van de mooiste projecten die hij heeft gemaakt, wordt gespierde billenmuziek gekoppeld aan kunstzinnige beelden van, ja inderdaad, billen. Billen in al hun verschijningsvormen, van te vermoeden billen in snitloze spijkerbroeken tot strakke zongebruinde van reetveter voorziene billen en kunstzinnige halve maansverduisteringen. De muzikanten blijven vrijwel onzichtbaar, de muziek is de perfecte begeleiding van videokunst.

Ook voor Aida, die het grootste deel van deze dvd vult, geldt dat de muziek vooral het beeld ondersteunt, maar hier ondersteunt het beeld ook de muziek. De muzikanten zijn nu wel te zien, zij het vervormd, dubbel of door pseudopolarisatie vrijwel onherkenbaar. Het verhaal van Aida wordt aan het begin van korte hoofdstukjes verteld, de muziek is om van te genieten en de beelden geven een bewegend kunstwerk in de huiskamer. Jammer alleen dat de befaamde scène waarin zangeres en potsenmaakster Quirine Melssen onder het eten van een gebraden kip een aria zingt, hier wel erg netjes wordt uitgevoerd. Onder het zingen is haar mond leeg, wat wel een groot verschil is met de uitvoering die ik ooit zag waarbij een fontein van kipresten over de eerste rij neerdaalde.

(Tom Beetz)

JAZZ INTERNATIONAL RDAM

Concerttips van Peter J. Kortens

Nationale én internationale musici doen de Rotterdamse podia weer aan in april. Zo zijn er ook enkele interessante dubbelconcerten, waardoor je op één avond meerdere soorten muziek kunt leren kennen. Een persoonlijke selectie uit het aanbod voor die maand:

Zaterdag 7 april JOOST LIJBAART & WOLFERT BREDERODE 'ONE'

(Nederlandse Jazz Dubbelconcert)

Joost Lijbaart, drums en Wolfert Brederode, piano.

Uitgaan van ruwe schetsen en daar breedvoerig op improviseren met een eindeloos klankspectrum; dat doet dit duo. Ze kregen al lovende kritieken voor hun cd en hun optredens. In de tweede set gaat alleen de pianist verder met de Zwitsers-Nederlandse zangeres Susanne Abbuehl. Zij kreeg in 2002 een Edison voor 'April' op het label ECM. Een avond met vooral móóie klanken.

Lantaren/Venster (010-2772277).

Vrijdag 13 april CARLO DE WIJS, BART VAN LIER, MARNIX STASSEN TRIO

'THE EXPLOSION' (Jazz Impuls Dubbelconcert)

Carlo de Wijs, Hammond orgel, Bart van Lier, trombone en Marnix Stassen, drums.

Ook Nederland heeft een Hammondwonder: Carlo de Wijs!

Op zijn blote voeten weet hij al snel zijn publiek te boeien en op te zwepen. Nu gebruikt hij ook allerlei elektronica. Marnix Stassen neemt zoveel percussie-instrumenten mee als hij kan dragen. Na de pauze wordt het trio aangevuld met Simone Roerade in het programma: 'Yes, she said'. Ze kan heel veel en schrijft ook nog.

De Doelen (010-2171717).

Zaterdag 21 april THE SUPER QUINTET MET DAVID MURRAY

David Murray, tenor, Craig Harris, trombone, Jamaaladeen Tacuma, basgitaar, Calvin Weston, drums en Jan Kuiper, gitaar.

Begin maart 2006 gaf het Super Quartet met Murray, Tacuma, Kuiper en drumbeest Cornell Rochester een verbluffende veertiendaagse tournee door Nederland. De initiatiefnemer is 'onze' gitaarvirtuoos Jan Kuiper. Samen met deze Amerikanen spelen ze freefunk, jazz en grunge. De laatste keer dat deze band Lantaren/Venster aandede was het feest, dus dit concert zal ook een succes worden.

Lantaren/Venster.

Zaterdag 28 april ROY HARGROVE QUINTET

Roy Hargrove, trompet, flugelhorn, Justin Robinson, altsax, fluit, Stephen Scott, piano, Danton Boller, bas en Montez Coleman, drums.

Gezien de belangstelling rond zijn concerten op North Sea Jazz, zal alleen al de naam Hargrove wel voor een uitverkochte zaal zorgen. No-nonsense hardbop of new classic-soul; wat zal het die avond worden? Gezien de bezetting denk ik het eerste...

Lantaren/Venster.

CONCERTVERSLAGEN

BRANFORD MARSALIS QUARTET

Bezetting: Branford Marsalis (ss en ts), Joey Calderazzo (p), Eric Revis (b) en Jeff 'Tain' Watts (dr).

Datum en plaats: 7 maart 2007, Concertgebouw te Amsterdam.

OVERTUIGENDE MARSALIS IN AMSTERDAM

Saxofonist Branford Marsalis kwam andermaal naar Amsterdam, speelde een set met zijn vaste kwartet en overwon op quasi laconieke wijze woensdag 7 maart het uitverkochte Concertgebouw in Amsterdam. Naast de respectabele samenhang binnen het kwartet viel meteen weer op dat de oudste van de kinderen Marsalis, in 1960 geboren te New Orleans, zo ontzettend goed saxofoon kan spelen, qua techniek, sound en stijl. Het is ook te prijzen dat hij behalve zijn tenorsaxofoon, ook de sopraan in het zonnetje zet. Gek genoeg liet Branford tijdens de intro van het eerste stuk een tel of twee horen dat het instrument grillig van karakter kan zijn. Het repertoire die avond kende een balans die bepalend was voor het hoge peil dat het viertal tentoonspreidde. Zelfs de akoestiek in het Concertgebouw was een keer goedge-luimd, wat zeker ook had te maken met de structuur van de rijkgeschakeerde stukken. Niet het afgekloven thema-solo-sluiten, maar er was ruimte voor pianist Joey Calderazzo en bassist Eric Revis als drummer Jeff Watts zijn stokken een tijdje neerlegde. Soms, daartoe kennelijk uitgenodigd door de aimabele leider. De dynamiek en tempowisselingen waren een verademing waardoor de vele aanwezige conservatoriumstudenten een belangrijke les aangeboden kregen. Hoogtepunten tijdens het vrij korte optreden, een verzoek van Marsalis volgens een woordvoerder van het Concertgebouw, waren: Ellington's 'Mood Indigo' op tenor, en zijn eigen 'Sir Roderick the Aloof', schitterend vertolkt op die duivelse sopraansaxofoon.
(Jaap Lüdeke)

Bezetting: Branford Marsalis (ss en ts), Joey Calderazzo (p), Eric Revis (b) en Jeff 'Tain' Watts (dr).

Datum en plaats: 8 maart 2007, Jazz International Rotterdam, Lantaren/Venster te Rotterdam.

INTENSE MARSALIS IN ROTTERDAM

Daags na hun optreden in het Concertgebouw in Amsterdam, stond het Branford Marsalis Quartet de achtste maart in Lanteren/Venster. Dit Rotterdamse podium heeft een prima geluid. Net als bij hun vorige optreden op dit podium in oktober 2005, speelde het viertal homogeen en ijzersterk. De lange periode van samenwerken wordt bij ieder concert weer merkbaar door zeer intensief samenspel en misschien is dit kwartet nu wel het sterkste van de wereld. De musici werden met luid gejuich onthaald. Direct al in de eerste minuut ontvlamde ritmewonder 'Tain' met een vurige drumsolo. De decibellen vlogen in het rond en wéér leek hij de leider. Het kwartet heeft nu nog meer autoriteit. Vooral Eric Revis' spel is volwassener geworden. Hij moest flink zwoegen om zijn bas niet te laten ondersneeuwen door de drums van Watts. Het eerste stuk bestond uit vier aaneengesloten composities en duurde wel vijftig minuten. De groep had veel lol met elkaar; steeds werd er gelachen, naar elkaar geroepen en

Branford Marsalis in Rotterdam (Foto: Thomas Huisman)

Branford kwam soms van zijn barkruk (waarop hij zat als hij niet meespeelde) om wat aanwijzingen te geven. De solo's van Marsalis waren zeer energiek. Vooral op sopraan schittert hij – met lange improvisaties als Coltrane. Calderazzo is een lyricus die serieus kan swingen. Zijn voeten sprongen van puur temperament alle kanten uit; met zo'n hoog volume heb je toch niets meer aan de pedalen. Toen pas na een uur het tempo daalde speelden ze 'O Solitude' van Henry Pourcel. Zelfs dit stemmige stuk ontkwam niet aan een up-tempoarrangement. Nadat het uitzinnige publiek langdurig om een toegift schreeuwde, volgde een compositie van de bassist: 'Black Elk Speaks'. Het herhalende thema werd steeds ingeluid door de attent luisterende Watts. Het stuk is gebaseerd op de woorden uit het testament van een Oglala Sioux sjamaan: "Today is a beautiful day to die". Revis schreeuwde de tekst boven de luid spelende band uit. Dat deze toegift twintig minuten duurde toont de aanstekelijke spelvreugde van het kwartet. Nog een toegift volgde: 'Rhythm-a-Ning'; ook weer kunstig door Marsalis gearrangeerd. Tijdens dit concert ontstond de zeldzame mate van samenspel die musici zo graag bereiken; alles valt samen en er is dan sprake van pure extase. Het Branford Marsalis Quartet heeft er geen moeite mee dat te bereiken. Legendarisch! (Peter J. Korten)

JAZZRADIO OP INTERNET

WWW.KNTU.UNT.EDU

CONCERTVERSLAGEN VERVOLG

BASSDRUMBONE

Bezetting: Mark Helias (b), Gerry Hemingway (dr) en Ray Anderson (tb).

Datum en plaats: 8 maart 2007, Schouwburg De Harmonie te Leeuwarden

CONCERT ZONDER HOOGTEPUNT

Bassdrumbone is een legendarisch trio met een geschiedenis van al dertig jaar; zij het met soms jarenlange perioden van rust of radiostilte. Het bereiken van het derde decennium was een reden om in Europa en in de VS te toeren. Bovendien kregen de heren van het Amerikaanse Chamber Instituut een stipendium om een aantal stukken te schrijven, zodat ook weer een cd is gemaakt. Zo viel alles samen. In het kader van de Europese tournee treden ze op in Duitsland en Zwitserland, en geven ze drie concerten in Nederland, waarvan één in Leeuwarden bij Hothouse. Programmeur Ben Scheper had namelijk al enkele jaren nog een concert te goed van de trombonist.

V.l.n.r.: Hemingway, Helias en Anderson (foto: Ron Rintjema)

Bassdrumbone is niet echt een bandje dat zich verliest in wilde en woeste, meeslepende avonturen. Het is meer een groep die de mogelijkheden van een compositie onderzoekt. Ze hadden een dikke stapel bij de hand, zodat ze niet vastzaten aan het beperkte arsenaal dat op de laatste cd staat. Dat houdt de verrassing er in, vooral voor henzelf, en de luisteraar geniet mee met de gebeurtenissen op het podium. Het is een feest om naar de bij vlagen rauwe statements van Ray Andersons schuiftrompet te luisteren. Hij scheurt door de noten. En, een groot voordeel bij improvisatie, hij speelt heel melodisch en met herkenbare frasen. Zijn stukken zijn vaak heel verhalend. Wat de muziek van Bassdrumbone ook heel toegankelijk maakt, is het aandeel van slagwerker Gerry Hemingway; ook solerend houdt hij het ritme van de compositie intact. Heel gedisciplineerd, op het strenge af. Bassist Mark Helias speelt afwisselend een walking-bass of legt met gedragen gespeelde akkoorden de basis voor de blazer. Ondanks veel leeswerk werd er heel ontspannen gespeeld. In de opener van het concert blies Ray Anderson stevig een vette melodie, die zijn wortels had in New Orleans en geïnspireerd bleek op Louis Armstrong. De titel was verwarrend: 'A Kind of Louisiana'. In het stuk 'Rallier' was sprake van een gelaagde driedeling, waarin elk zijn eigen ritme speelde: snel

gespeeld slagwerk, onder een medium tempo trombonegeluid en daarachter een rustig spelende bas. Het slotstuk, 'The Sisyphus Effect', was eigenlijk tekenend voor het hele concert. Net zoals Sisyphus in de Griekse mythologie gedwongen was om een steen naar de top van een berg te rollen, wat voortdurend mislukt, zo leek het alsof het trio deze avond niet de macht had om in het concert tot een hoogtepunt te komen. Ik heb het in ieder geval niet gehoord. (Hessel Fluitman)

MARC RIBOT'S CERAMIC DOG

Bezetting: Marc Ribot (gt, voc), Shazad Ismaily (bg, gt, synth, dr, voc) en Ches Smith (dr, elektronica).

Datum en plaats: 14 maart 2007, Bimhuis te Amsterdam.

MUZIKALE VRIJDENKER MET INGENIEUS POWERTRIO

Gelukkig is het Bimhuis nog steeds een vrijplaats voor vrijzinnige muzikanten. Gitarist Marc Ribot is er zo een. Hij maakte dwarse popmuziek met Elvis Costello en Tom Waits, zapp-jazz met John Zorn, en fake-jazz met de Lounge Lizards, en bracht zijn eigen, originele kijk op Cubaanse muziek met Los Cubanos Postizos. Tegenwoordig toert hij met het compacte trio Ceramic Dog. Hierin heeft hij twee jonge honden om zich heen geposteerd, die van het porselein uit de naam van de band weinig heel laten. De volumes gingen een stuk verder dan bij een gemiddeld concert in het Bimhuis. Dat betekende overigens niet dat de groep alleen maar hard kon. Integendeel: dynamiekgebruik is een van de sterkste troeven van Ceramic Dog. Ribot zette bijvoorbeeld in de tweede set een verstild, bijna akoestisch walsje in, dat vilein van percussief commentaar werd voorzien door Ismaily en Smith. Genoeg voor een stevige grinnik in het publiek. Want ook in muzikale humor grossieren de drie heren met graagte. Het maakte en passant duidelijk hoe Ceramic Dog werkt: ontroering op z'n tijd mag, maar nooit te lang. Altijd ligt het ironische commentaar of de onverwachte wending op de loer, net als bijvoorbeeld bij Ribots werkgevers Waits en Zorn. Met Ismaily en Smith heeft de bandleider twee formidabele muzikanten in huis die hem bij elke scherpe bocht perfect kunnen volgen. Want of er nu een stukje uit het Cubanos Postizos-repertoire langskomt, of een tranceachtige vamp op een oude Moog-synthesizer moet worden opgezet, de jonge muzikanten kunnen het allemaal. Het leverde een zinderend concert op van een ingenieus powertrio, waar het publiek na twee flinke sets nog lang geen genoeg van had. (Herman te Loo)

IN DE VOLGENDE JAZZFLITS ONDER MEER:

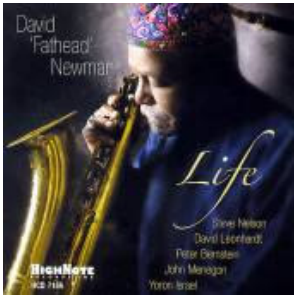
Clint Eastwood – Clint Eastwood produceert een film over leven en werk van componist/pianist Dave Brubeck.

The Hague Jazz – Het festival The Hague Jazz gaat de komende vijf jaar zeker door. De editie 2007 is op 18 en 19 mei.

Metheny Mehldau – De cd 'Metheny Mehldau' breekt wereldwijd verkooprecords.

Han Bennink 65 – Han Bennink wordt 17 april 65 jaar. Het Zaanse podium New Dutch Swing viert dit 20 april met hem.

JAZZRADIO TOP 10

1. **DAVID 'FATHEAD' NEWMAN**
Life
2. **RANDY CRAWFORD & JOE SAMPLE**
Feeling Good
3. **VARIOUS ARTISTS**
Billy Strayhorn: Lush Life
4. **MATT WILSON**
The Scenic Route
5. **TIERNEY SUTTON BAND**
On The Other Side
6. **LARRY WILLIS**
Blue Fable
7. **RUSSELL GUNN**
Russell Gunn Plays Miles
8. **WAYNE BERGERON**
Plays Well With Others
9. **HARRY CONNICK, JR.**
Chanson Du Vieux Carre
10. **OSCAR PETERSON, RAY BROWN & MILT JACKSON**
What's Up? The Very Tall Band

De Jazzradio Top 10 [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio.](#)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Redactie:** Hans van Eeden, Sandra Sanders, redactie@jazzflits.nl. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Frank Huser, Peter J. Korten, Lex Lammen, Jaap Lüdenke, Ton Luiting, Herman te Loo, Jan J. Mulder en Han Schulte. **Fotografie:** Tom Beetz, Tony Daenen en Mich Leemans. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. De redactie is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor de bijdragen van medewerkers. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **Beheerder website:** Henk de Boer.
Aan JAZZFLITS kunnen geen rechten worden ontleend.

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

ACHTERGROND

VERDRAAGT DE JAZZ EEN KLASSIEKE AANPAK?

Is het mogelijk om jazz als klassieke muziek te benaderen en mijlpalen uit de jazzgeschiedenis te doen herleven? Journalist J. Considine van de *Toronto Globe and Mail* heeft er een hard hoofd in, zo schrijft hij 14 maart in zijn krant. Luisterend naar het Jazz at Lincoln Center Orchestra stelt hij vast dat de reproductie meestal niet kan tippen aan het origineel.

Jazz werd lange tijd als niet-reproduceerbaar gezien. Na het optreden was de muziek vervlogen en het moment voorbij. Tot zo'n kwart eeuw geleden, zo stelt Considine. Toen begonnen steeds meer mensen over de jazz als de klassieke muziek van Noord-Amerika te spreken. Een klassieke muziek met een eigen canon en met het herhaaldelijk uitvoeren van de mijlpalen als kenmerk. Met dat laatste als doel werd in 1988 het Lincoln Center Jazz Orchestra (tegenwoordig Jazz at Lincoln Center Orchestra) opgericht. Het orkest speelt de grote werken uit de jazzgeschiedenis, in combinatie met stukken van hedendaagse componisten. Een aanpak die te vergelijken is met die van moderne symfonieorkesten.

Het Jazz at Lincoln Center Orchestra (JaLCO) doet inmiddels goede zaken met zijn aanpak en is een veelgevraagde bigband. Het orkest schudt het ene moment een 'Summertime' in een arrangement van Gil Evans uit de mouw om even later de hand niet om te draaien voor een 'April in Paris' à la Count Basie. Enerzijds is het geweldig dat de oude stukken niet alleen op cd te horen zijn, vindt Considine, maar anderzijds vallen ze hem in de nagespeelde versie toch meestal tegen. Hij mist in de reproducties de inspirerende persoonlijkheden die de originele versies maakten: "The members of the JaLCO know how to play the music; what they don't always understand is how to possess it." In de klassieke muziek werkt de reproductie volgens Considine alleen als het juiste evenwicht wordt gevonden tussen de partituur en de interpretatie daarvan door de uitvoerders. In de jazz is dit evenwicht veel moeilijker te bereiken omdat het daarvoor nodig is dat de improvisaties op een vergelijkbaar niveau liggen als die in het origineel. Niettemin geeft Considine de klassieke benadering nog het voordeel van de twijfel: "It took the better part of a century for classical orchestras to come to grips with the intricacies of presenting that repertoire; Jazz at Lincoln Center has barely been around two decades. There's still plenty of time for jazz to find its Toscanini."

(Hans van Eeden)

DE WEKELIJKSE JAZZAGENDA

Wilt u gratis elke woensdag een overzicht van de jazzconcerten voor de komende week in uw mailbox? Abonneer u dan bij rene@laanen.demon.nl op de nieuwsbrief van de website www.jazzmasters.nl.